

Δελτίο Τύπου

Του Ερευνητικού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου Ψυχικής Υγείας, Νευροεπιστημών, & Ιατρικής Ακρίβειας «Κώστας Στεφανής» ΕΠΙΨΥ

ΧΡΗΣΗ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΟΥΣΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ 16ΧΡΟΝΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΟΥ ΕΠΙΨΥ ΣΤΟ ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΕΞΑΡΤΗΣΙΟΓΟΝΩΝ ΟΥΣΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΕΞΑΡΤΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ - ΕΡΕΥΝΑ ESPAD-ΕΛΛΑΔΑ

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα κατά των Ναρκωτικών σήμερα 26 Ιουνίου 2020, το ΕΠΙΨΥ δημοσιοποιεί τα επιδημιολογικά δεδομένα της πιο πρόσφατης (2019) πανελληνίας έρευνας για την χρήση παράνομων ουσιών στους έφηβους-μαθητές ηλικίας 16 ετών στη χώρα μας. Η έρευνα διενεργήθηκε την άνοιξη του 2019 σε πανελλήνιο αντιπροσωπευτικό δείγμα 17.733 μαθητών ηλικίας 16-18, εκ των οποίων οι 5.988 ήταν 16χρονοι.

Η ηλικία των 16 ετών ανήκει στη μέση εφηβική περίοδο η οποία συνοδεύεται από μία σειρά σημαντικών βιολογικών, διαπροσωπικών και ψυχοκοινωνικών μεταβολών στη ζωή του εφήβου. Αποτελεί την πλέον ευαίσθητη περίοδο της ανάπτυξης στη διάρκεια της οποίας παρατηρούνται, μεταξύ άλλων, συμπεριφορές οι οποίες θέτουν σε κίνδυνο το έφηβο, όπως η χρήση παράνομων ουσιών. Στοιχεία που συγκεντρώνει το Ελληνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά (ΕΚΤΕΠΝ) δείχνουν πως η πλειονότητα των εξαρτημένων από ουσίες ατόμων στα θεραπευτικά προγράμματα ξεκίνησαν τη χρήση στην ηλικία των 16 ετών.

Η αναλυτικότερη παρουσίαση των ερευνητικών ευρημάτων παρουσιάζεται στη σχετική έκθεση η οποία είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του ΕΠΙΨΥ www.epipsy.gr

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΟΥΣΙΩΝ ΣΤΟΥΣ 16ΧΡΟΝΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ

- **9,4%** έχουν κάνει χρήση κάποιας παράνομης ουσίας έστω και μία φορά στη ζωή τους
- **8,2%** έχουν κάνει χρήση κάνναβης-σχεδόν οι μισοί εξ' αυτών (4,8%) έχουν επαναλάβει τη χρήση της τουλάχιστον τρεις φορές
- **7,2%** έχουν κάνει πρόσφατη χρήση κάνναβης (μέσα στους τελευταίους 12 μήνες) -περισσότεροι από τους μισούς εξ' αυτών (4,6%) έχουν επαναλάβει τη χρήση της τουλάχιστον τρεις φορές στο διάστημα αυτό
- **4,7%** έχουν κάνει πολύ πρόσφατη χρήση κάνναβης (μέσα στις τελευταίες 30 ημέρες)-οι μισοί εξ αυτών (2,5%) έχουν επαναλάβει τη χρήση της τουλάχιστον τρεις φορές στο διάστημα αυτό
- **1,2%** δοκίμασαν για πρώτη φορά ή ξεκίνησαν τη χρήση κάνναβης σε ηλικία ≤ 13 ετών
- **2 στους 5 μεταξύ όσων έχουν κάνει πρόσφατη χρήση κάνναβης** βρίσκονται σε υψηλό κίνδυνο εξάρτησης από την ουσία
- **3,3%** έχουν κάνει χρήση συνθετικών κανναβινοειδών
- **3,3%** έχουν κάνει χρήση και κάποιας άλλης παράνομης ουσίας, εκτός της κάνναβης, με τα ποσοστά να κυμαίνονται μεταξύ 0,5% (κεταμίνη) και 1,5% (κοκαΐνη)
- **13,1%** έχουν κάνει χρήση εισπνεόμενων ουσιών—**8,2%** έχουν κάνει πρόσφατη και το **5,2%** πολύ πρόσφατη χρήση
- **5,0%** έχουν κάνει μη-συνταγογραφημένη χρήση ισχυρών παυσίπονων και **3,5%** ηρεμιστικών/υπνωτικών
- **50,8%** θεωρούν «ακίνδυνη» τη δοκιμή, **33,0%** την περιστασιακή και **11,4%** τη συστηματική χρήση κάνναβης
- **27,6%** θεωρούν «εύκολη» την πρόσβαση στην κάνναβη
- **30,8%** πιστεύουν ότι έστω και ένας/μία από τον κύκλο τους χρησιμοποιεί κάνναβη

ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΙΣ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ 16ΧΡΟΝΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

1. Σημαντικές μεταβολές στις αντιλήψεις απέναντι στην κάνναβη

- Με την πάροδο των ετών, αυξάνεται σημαντικά το ποσοστό των 16χρονων στην Ελλάδα που θεωρούν «ακίνδυνη» τη δοκιμή, την περιστασιακή και τη συστηματική χρήση της κάνναβης. Ενδεικτικά, σχεδόν διπλάσιο ποσοστό θεωρούν «ακίνδυνη» τη συστηματική χρήση το 2019 (11,4%), συγκριτικά με πριν από μία δετία (5,1% το 2011).
- Την τελευταία 15ετία έχει αυξηθεί σημαντικά το ποσοστό των 16χρονων μαθητών στην Ελλάδα οι οποίοι θεωρούν «εύκολη» την πρόσβαση στην κάνναβη (19,9% το 2003 έναντι 27,6% το 2019).
- Την τελευταία 20ετία σχεδόν διπλασιάστηκε το ποσοστό των 16χρονων μαθητών στην Ελλάδα οι οποίοι θεωρούν ότι έστω κι ένας/μία από τον κύκλο τους χρησιμοποιεί κάνναβη.

2. Σταθερότητα στον επιπολασμό της χρήσης ουσιών τα τελευταία χρόνια

- Το επίπεδο της χρήσης (επιπολασμός) παράνομων ουσιών στους 16χρονους μαθητές στην Ελλάδα αφενός διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα (συγκριτικά με την πλειονότητα των χωρών στην Ευρώπη), αφετέρου μετά από τη σημαντική αύξηση που παρατηρήθηκε από τα μέσα της δεκαετίας του 1980 έως τα μέσα της δεκαετίας του 2000, σταθεροποιείται μέσα στην τελευταία δεκαπενταετία.
- Επιπλέον, το ποσοστό των 16χρονων μαθητών στην Ελλάδα που αναφέρουν πρώτη δοκιμή ή έναρξη της χρήσης κάνναβης σε πολύ μικρή ηλικία (≤ 13 ετών) παραμένει σταθερό την τελευταία 20ετία.

3. Ενδείξεις για αύξηση της βαρύτητας της χρήσης κάνναβης και του πειραματισμού με συνθετικά κανναβινοειδή για μερίδα 16χρονων

Στη Έκθεση το ΕΠΙΨΥ επισημαίνει δύο σοβαρές ενδείξεις :

- Το ποσοστό των 16χρονων σε πιθανό κίνδυνο εξάρτησης από την κάνναβη είναι το 2019 αυξημένο συγκριτικά με πριν από μία 12ετία. Συγκεκριμένα, στους 5 εφήβους που αναφέρουν πρόσφατη χρήση κάνναβης οι 2 έχουν -βάσει ειδικής κλίμακας ανίχνευσης- κίνδυνο εξάρτησης από την ουσία · το 2007 η αναλογία αυτή ήταν ένας στους 5.
- Μέσα στην τελευταία τετραετία το ποσοστό των 16χρονων που αναφέρουν χρήση συνθετικών κανναβινοειδών εμφανίζει αυξητική τάση (από 2,3% σε 3,3%)

Η Πανελλήνια έρευνα στο μαθητικό πληθυσμό για τη χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών και άλλες εξαρτητικές συμπεριφορές (Έρευνα ESPAD-Ελλάδα)

Η έρευνα του ΕΠΙΨΥ διενεργείται ανελλιπώς ανά 4ετία από το 1984, αρχικά από την Ψυχιατρική Κλινική του ΕΚΠΑ και ακολούθως το ΕΠΙΨΥ και είναι η μόνη στη χώρα μας η οποία εστιάζει στη χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών αλλά -πλέον- και σε άλλες αναδυόμενες εξαρτητικές συμπεριφορές. Από τα μέσα δε της δεκαετίας του 1990 αποτελεί σκέλος της γνωστής Πανευρωπαϊκής έρευνας ESPAD. Το 2019 η συλλογή δεδομένων έγινε την περίοδο Μαρτίου-Μαΐου με τη συμμετοχή πανελλήνιου αντιπροσωπευτικού δείγματος 17.733 μαθητών ηλικίας 16-18, εκ των οποίων οι 5.988 ήταν 16χρονοι από 350 Ενιαία Λύκεια και ΕΠΑΛ.

Πληροφορίες : Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Ψυχικής Υγείας, Νευροεπιστημών και Ιατρικής Ακρίβειας «ΚΩΣΤΑΣ ΣΤΕΦΑΝΗΣ» (ΕΠΙΨΥ)

Ιστοσελίδα: www.epipsi.gr

E-mail: espad@epipsi.gr